

02

EU-MIDIS

EU's undersøgelse af minoriteter og forskelsbehandling

Dansk

2009

»Data in Focus«-rapport | **Muslimer**

Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder

EU-MIDIS EU'S UNDERSØGELSE AF MINORITETER OG FORSKELSBEHANDLING

Hvad er EU-MIDIS?

EU-MIDIS står for »European Union Minorities and Discrimination Survey« (EU's undersøgelse af minoriteter og forskelsbehandling).

Det er den første undersøgelse, der dækker hele EU, hvor man har udspurgt indvandrere og etniske minoritetsgrupper om deres erfaringer med forskelsbehandling og kriminel viktimsing i dagligdagen.

Mange tilfælde af forskelsbehandling og viktimsing anmeldes ikke, og i mange lande indsamles der kun i begrænset omfang data om forskelsbehandling og viktimsing af minoritetsgrupper. EU-MIDIS tilvejebringer derfor den hidtil mest omfattende dokumentation over omfanget af forskelsbehandling og viktimsing af minoriteter i EU.

I undersøgelsen deltog i alt 23 500 personer fra udvalgte indvandrergupper og etniske minoritetsgrupper, og der blev i løbet af 2008 gennemført personlige interviews i alle 27 EU-medlemsstater. Yderligere 5 000 personer fra majoritetsbefolkningen, der bor i samme områder som minoriteter, blev interviewet. De var fra 10 forskellige medlemsstater, således at der kunne foretages sammenligninger af resultaterne af visse centrale spørgsmål.

Hvert interview varede mellem 20 minutter og en time, og der blev stillet en række detaljerede spørgsmål.

Den anden rapport i serien af »Data in Focus«-rapporter

Denne rapport fokuserer på deltagere i undersøgelsen, der identificerede sig selv som muslimer, og er den anden i en serie af EU-MIDIS »Data in Focus«-rapporter, der ser nærmere på forskellige resultater af undersøgelsen. Det er planen at offentliggøre op til ni »Data in Focus«-rapporter.

I mangel af omfattende, objektive og sammenlignelige data om muslimer i EU tilvejebringer EU-MIDIS for første gang data om, hvordan muslimer i hele EU oplever forskelsbehandling og viktimsing.

Dem, der identificerede sig selv som muslimer i de undersøgte lande, har forskellig etnisk baggrund; f.eks. nordafrikanere, muslimer fra landene syd for Sahara, tyrkere, irakere, samt muslimer fra det tidligere Jugoslavien). Det overvældende flertal af de adspurgte (89%) i disse grupper tilkendegav, at religion spiller en »meget vigtig« eller »temmelig vigtig« rolle i deres liv. Kun et mindretal af de adspurgte fra Albanien identificerede sig selv som muslimer, og de er derfor ikke medtaget i denne rapport.

EU-MIDIS »Data in Focus«-rapporterne tegner kun et øjebliksbillede af de fuldstændige resultater af undersøgelsen og skal indføre læseren i nogle af de vigtigste konklusioner. Der vil i slutningen af 2009 blive offentliggjort en omfattende EU-MIDIS-rapport om resultaterne, og det fulde datasæt fra undersøgelsen vil ligeledes blive lagt ud på agenturets websted, når alle »Data in Focus«-rapporter er offentlige, således at det står alle og enhver frit for at foretage deres egen analyse af resultaterne.

DATA IN FOCUS RAPPORT 2 – HOVEDKONKLUSIONER OM DE MUSLIMSKE DELTAGERE

Erfaringer med forskelsbehandling

- I gennemsnit anførte 1 ud af 3 af de adspurgte muslimer (34 % mænd og 26 % kvinder), at de havde oplevet forskelsbehandling inden for de seneste 12 måneder. De adspurgte muslimer, der havde været udsat for forskelsbehandling, anførte, at de i gennemsnit havde oplevet 8 tilfælde af forskelsbehandling over en 12 måneders periode.
- Muslimer i alderen 16-24 år oplever større forskelsbehandling sammenlignet med andre aldersgrupper, og forskelsbehandlingen faldt med alderen.
- Sandsynligheden for at blive udsat for forskelsbehandling falder betragteligt for statsborgere i en EU-medlemsstat, der har opholdt sig i længere tid i det pågældende land.
- Traditionel eller religiøs klædedragt (f.eks. hovedtørklæde) havde ikke nogen indvirkning på de adspurgte muslimers oplevelser af forskelsbehandling.

Anmeldelse af forskelsbehandling

- I gennemsnit undlod 79 % af de adspurgte at anmelde deres seneste oplevelse af forskelsbehandling inden for de seneste 12 måneder til nogen kompetent myndighed eller på det sted, hvor forskelsbehandlingen fandt sted.
- Hovedårsagen til ikke at anmelde forskelsbehandling var, at »der ikke vil ske eller blive ændret noget som helst«, hvis de anmelder deres oplevelser af forskelsbehandling (59 %), mens mange (38 %) ikke så noget formål med at anmelde forskelsbehandling, fordi »det blot er en del af hverdagen«.
- Gennemsnitligt 80 % af de adspurgte kunne ikke nævne en organisation, der kan tilbyde støtte til eller vejledning af ofre for forskelsbehandling.

Ofre for kriminalitet og racistisk motiveret kriminalitet

- 1 ud af 10 af de adspurgte muslimer (11 %) havde mindst én gang i de seneste 12 måneder været offer for **racistisk motiveret** personkriminalitet (overgreb, trusler eller grov chikane).
- 72 % udpegede medlemmer af flertalsbefolkningen som gerningsmændene bag det seneste tilfælde af overgreb, trusler eller grov chikane.

Anmeldelse som offer for kriminalitet

- Af dem, der var offer for personkriminalitet, undlod mellem 53 % og 98 %, afhængigt af deres opholdsland, at anmelde hændelsen til politiet.
- Af de ofre for personkriminalitet, som ikke anmeldte hændelsen til politiet, tilkendegav 43 %, at hovedårsagen hertil var, at de ikke var overbeviste om, at politiet var i stand til at stille noget som helst op.

Oplevelser med mødet med retshåndhævende myndigheder, told- og grænsekontrol

- Gennemsnitligt var hver fjerde af de adspurgte muslimer inden for de seneste 12 måneder blevet stoppet af politiet, og 40 % af disse mente, at dette specifikt skyldtes deres status som medlem af en indvandrer- eller minoritetsgruppe.
- Dem, der var blevet stoppet af politiet, var i gennemsnit blevet stoppet 3 gange over en 12 måneders periode.
- Gennemsnitligt 37 % af de adspurgte muslimer, der var blevet stoppet i tolden eller ved grænsekontrollen inden for de seneste 12 måneder, mente, at dette specifikt skyldtes deres baggrund som medlem af en indvandrer- eller minoritetsgruppe. Til sammenligning mente 19 % af deltagerne i EU-MIDIS-undersøgelsen med ikke-muslimsk minoritetsbaggrund, at dette var tilfældet.

Sammenligninger med andre minoritetsgrupper og de samlede undersøgelsesresultater findes i »EU MIDIS at a glance« på <http://fra.europa.eu/eu-midis>.

UNDERSØGELSEN

EU-MIDIS-spørgeskemaet findes på agenturets websted: <http://fra.europa.eu/eu-midis>

UDVALGTE DELTAGERE

Medlemsstater og muslimske grupper:

Østrig (AT) – Tyrkere

Belgien (BE) – Tyrkere og nordafrikanere

Bulgarien (BG) – Tyrkere

Danmark (DK) – Tyrkere og personer fra landene syd for Sahara

Tyskland (DE) – Tyrkere

Finland (FI) – Personer fra landene syd for Sahara

Frankrig (FR) – Nordafrikanere og personer fra landene syd for Sahara

Italien (IT) – Nordafrikanere

Luxembourg (LU) – Personer fra det tidligere Jugoslavien

Malta (MT) – Afrikanere

Slovenien (SI) – Personer fra det tidligere Jugoslavien

Spanien (ES) – Nordafrikanere

Sverige (SE) – Irakere og personer fra landene syd for Sahara

Nederlandene (NL) – Tyrkere og nordafrikanere

Interviewperiode:

28. april – 5. november 2008

Udvælgelsesmetode:

- 1) Tilfældig udvælgelse med fokuseret optælling: Belgien, Bulgarien, Spanien, Frankrig, Italien og Østrig
- 2) Udvælgelse baseret på adresse: Danmark, Tyskland, Finland og Luxembourg
- 3) Udvælgelse foretaget af interviewer og via netværk: Malta
- 4) Kombination af (1) og (2): Slovenien, Sverige og Nederlandene

Størstedelen af spørgsmålene i EU-MIDIS-undersøgelsen dækkede følgende emner:

- spørgsmål om deltagernes erfaringer med forskelsbehandling på forskellige områder i dagligdagen som følge af deres minoritetsbaggrund, og om de anmeldte forskelsbehandlingen
- spørgsmål om, hvordan deltagerne opfatter forskellige typer af forskelsbehandling i det land, de bor i, samt spørgsmål om kendskabet til deres rettigheder og til, hvor der kan indgives klage over forskelsbehandling
- spørgsmål om deltagernes erfaringer med at være offer for kriminalitet, bl.a. om viktimiseringen af dem efter deres opfattelse helt eller delvis skyldtes deres minoritetsbaggrund, og om de anmeldte viktimiseringen til politiet
- spørgsmål om kontakt med retshåndhævende myndigheder, told- og grænsekontrol, og om deltagerne syntes, at de var ofre for diskriminerende praksis med etnisk profilering

For så vidt angår ovennævnte, blev deltagerne bedt om at anføre deres erfaringer med forskelsbehandling og viktimisering i de seneste fem år og inden for de foregående 12 måneder. De her beskrevne resultater fokuserer på de adspurgtes erfaringer inden for de seneste 12 måneder.

De resultater, der rapporteres her, vedrører deltagere i EU-MIDIS-undersøgelsen, som identificerede sig selv som muslimer, og kun de grupper i medlemsstaterne, hvor hovedparten af deltagerne var muslimer.

ERFARINGER MED FORSKELSBEHANDLING INDEN FOR DE FOREGÅENDE 12 MÅNEDER

Identifikation af årsager til forskelsbehandling

Lige fra undersøgelsens start fik deltagerne, inden de blev spurgt om den forskelsbehandling, de havde været ude for på ni forskellige områder i dagligdagen, stillet et generelt spørgsmål om den forskelsbehandling, de måtte have oplevet af forskellige årsager – f.eks. etnisk eller indvandrerbaggrund, alder, handicap, køn, religion eller tro, seksuel orientering og »andre« årsager. Da de deltagere, der havde oplevet mindst ét tilfælde af forskelsbehandling, blev bedt om at identificere årsagen til denne forskelsbehandling, anførte kun 10%, at det udelukkende skyldtes religion eller tro. Næsten halvdelen valgte begge årsager, nemlig »religion eller tro« og »etnisk eller indvandrerbaggrund«, som viser, hvor vanskeligt det er for dem, der udsættes for forskelsbehandling, at skelne de to årsager fra hinanden, da de to ofte er indbyrdes forbundet.

Erfaringer med forskelsbehandling på grund af etnicitet på ni områder

Efter spørgsmålet om forskelsbehandling af forskellige årsager blev deltagerne i undersøgelsen dernæst spurgt om deres personlige oplevelse af forskelsbehandling på grund af deres etnicitet på ni områder i deres dagligdag (se boks 1).

Boks 1

Områder med forskelsbehandling

I EU-MIDIS-undersøgelsen blev deltagerne spurgt ud om den forskelsbehandling, de havde oplevet inden for de seneste 12 måneder eller i de seneste 5 år, på ni områder:

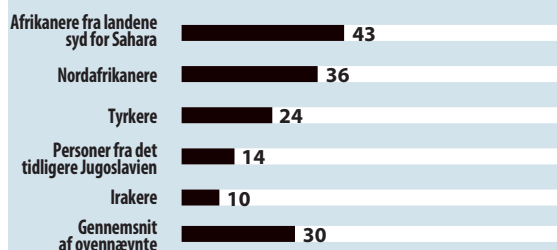
- 1) i forbindelse med jobsøgning
- 2) på arbejdspladsen
- 3) i forbindelse med søgning af leje- eller ejerbolig
- 4) fra sundhedspersonale
- 5) fra ansatte ved de sociale myndigheder
- 6) fra skolepersonale
- 7) på en café, restaurant eller bar
- 8) når man kommer ind i eller opholder sig i en forretning
- 9) når man ønsker at åbne en bankkonto eller få bevilget et lån

For alle de 14 medlemsstater, hvor undersøgelsen omfattede muslimer, og på alle de ni områder, hvor der var

Figur 2

Forskelsbehandling i %

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling (ni områder)

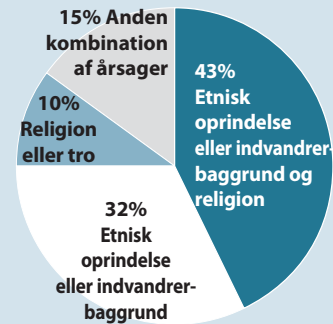

EU-MIDIS, spørgsmål CA2-C12

Figur 1

Årsager til forskelsbehandling

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling

EU-MIDIS spørgsmål A2

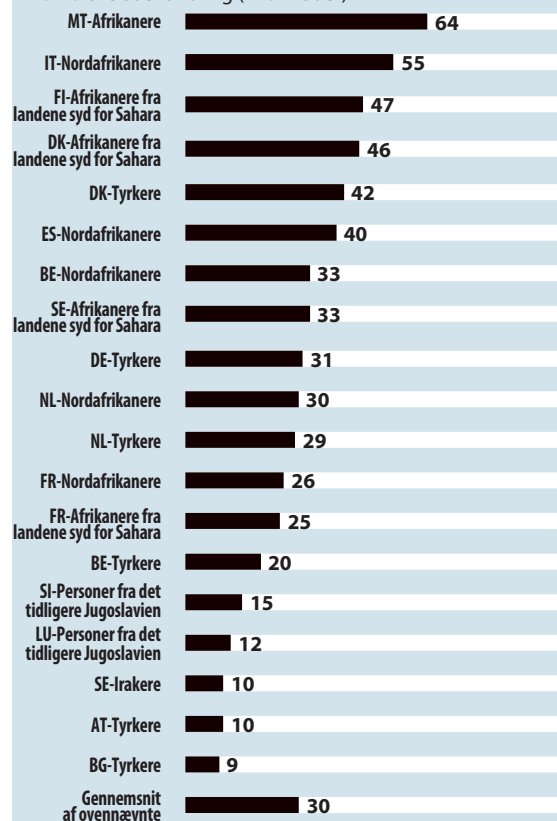
forskelsbehandling, viser resultaterne, at 1 ud af 3 muslimer inden for de seneste 12 måneder i gennemsnit havde oplevet forskelsbehandling på grund af deres etnicitet (Figur 2). Blandt de forskellige undersøgte muslimske etniske grupper oplevede personer fra landene syd for Sahara og nordafrikanere den største forskelsbehandling.

Ved den nærmere analyse af resultaterne for alle ni områder med forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse og opholdsland (Figur 3) ses betydelige forskelle og ligheder med hensyn til den forskelsbehandling, som opleves af samme etniske grupper i forskellige lande, og af forskellige etniske grupper inden for samme land.

Figur 3

Forskelsbehandling i %

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling (ni områder)

EU-MIDIS, spørgsmål CA2-C12

F.eks. oplevede 64 % af afrikanerne (fra landene nord og syd for Sahara) i Malta og 47 % af afrikanerne fra landene syd for Sahara i Finland, som identificerede sig selv som muslimer, forskelsbehandling, i modsætning til 25 % i Frankrig og 33 % i Sverige. Tilsvarende oplevede 55 % af de adspurgte nordafrikanere i Italien forskelsbehandling, i modsætning til 26 % i Frankrig og 30 % i Nederlandene. Endelig oplevede 42 % af adspurgte tyrkere i Danmark forskelsbehandling, i modsætning til 9 % i Bulgarien og 10 % i Østrig.

Eksemplet med Malta fortjener at blive undersøgt nøjere i fremtidig forskning. De mange oplevelser af forskelsbehandling bør nuanceres, idet de primært påvirker asylansøgere, som kommer til landet i uforholdsmæssigt stort antal i forhold til i andre medlemsstater og i forhold til landets befolkning, som tallene fra UNHCR viser. Det kunne betyde, at Malta ville have udsigt til at modtage målrettet EU-støtte i sine bestræbelser på at bekæmpe forskelsbehandling af specifikke grupper som f.eks. asylansøgere.

Derudover blev der observeret betydelige forskelle mellem forskellige etniske grupper i samme land. F.eks. oplevede 33 % af de adspurgte afrikanere fra landene syd for Sahara forskelsbehandling sammenlignet med blot 10 % af irakerne. Der kan imidlertid også observeres ligheder med hensyn til den forskelsbehandling, som adspurgte muslimer af forskellig etnisk

herkomst oplever inden for samme land. Det gælder f.eks. i Danmark, Nederlandene og Frankrig.

Med hensyn til antallet af tilfælde af forskelsbehandling (Figur 4) viser resultaterne, at de deltagere, der tilkendegav at have været udsat for forskelsbehandling, **i gennemsnit oplevede 8 tilfælde af forskelsbehandling over en 12-måneders periode.** Nordafrikanere i Italien oplever imidlertid langt over gennemsnittet, med næsten 20 tilfælde af forskelsbehandling. Det tyder på, at denne gruppe er særlig udsat for gentagen forskelsbehandling.

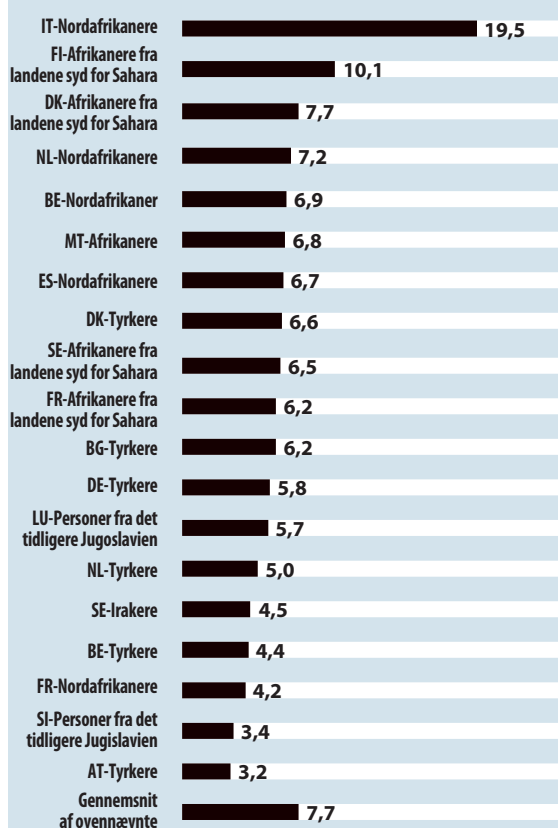
På den mere positive side berettede adspurgte muslimer i flere medlemsstater, især fra Østrig og Slovenien, om færre tilfælde af gentagen forskelsbehandling over en 12-måneders periode. Der eksisterer ligeledes betydelige forskelle mellem muslimske grupper af forskellig etnisk oprindelse inden for én medlemsstat. Eksempelvis var der for undersøgelsesdeltagere af nordafrikansk herkomst og bosiddende i Belgien og Nederlandene et højere gennemsnit af gentagen forskelsbehandling end for dem af tyrkisk oprindelse; og i Frankrig berettede afrikanere fra landene syd for Sahara om flere hændelser end afrikanerne fra Nordafrika.

En nærmere gennemgang af disse oplysninger for de enkelte lande er med til at sætte fingeren på de områder, hvor forskelsbehandlingen er mest koncentreret, og som politikerne især skal være opmærksomme på. En detaljeret analyse af erfaringer med forskelsbehandling på hvert enkelt område afslører betydelige ligheder og forskelle. **Dog oplevede muslimer af nordafrikansk oprindelse i Italien de fleste tilfælde af forskelsbehandling og gentagen forskelsbehandling på næsten alle områder.** Afrikanere i Malta angav enten slet ikke hændelser på visse områder eller havde kun ganske få oplevelser af forskelsbehandling, måske som en afspejling af deres særlige omstændigheder som asylansøgere, der kun i meget begrænset omfang gør brug af boligmarkedet og sociale ydelser, uddannelse, banker og butikker. Omvendt oplever næsten 50 % af de adspurgte forskelsbehandling ved jobsøgning, mens kun 25 % oplever forskelsbehandling på arbejdsmarkedet. Dette, kunne man argumentere, er et tegn på den vanskelige beskæftigelsessituation, som asylansøgere generelt befinder sig i.

Figur 4

Antal tilfælde af forskelsbehandling

Blandt personer, der mindst én gang inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling

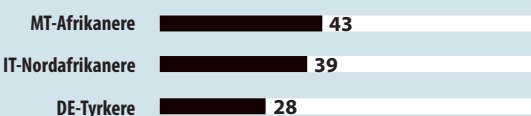

EU-MIDIS, spørgsmål CA3-CI3

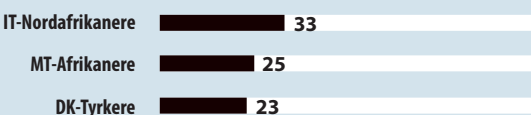
Figur 5

Forskelsbehandling i %

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling i forbindelse med jobsøgning

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling på arbejdspladsen

EU-MIDIS, spørgsmål CA2-CB2

Forskelsbehandling inden for beskæftigelse og tjenesteydelser

I de tre grupper, der hyppigst oplever forskelsbehandling i forbindelse med jobsøgning og på arbejdspladsen (Figur 5), er forskelsbehandling især udtalt blandt muslimer af nordafrikansk oprindelse i Italien og muslimer af tyrkisk oprindelse i Tyskland og Danmark.

På fire områder – boliger, sundhed, social forsyning og uddannelse (Figur 6) – skiller nordafrikanere i Italien sig ud som den gruppe, der i størst grad oplever forskelsbehandling. Dette peger i retning af et behov for politikker og foranstaltninger, der er specifikt rettet mod denne gruppe. På samme måde er der behov for målrettede politikker for bekæmpelse af forskelsbehandling af afrikanere i Malta på sundhedsområdet.

For så vidt angår forskelsbehandling i den private servicesektor på en café eller restaurant, når man kommer ind i en forretning, når man ønsker at åbne en bankkonto eller få bevilget et lån (Figur 7) – skiller muslimske nordafrikanere i Italien sig ud ved at have en meget høj forekomst af oplevelser af forskelsbehandling: 1 ud af 3 havde erfaring med forskelsbehandling i forretninger, på caféer, restauranter eller barer, mens 1 ud af 4 oplevede forskelsbehandling i banker. Afrikanere i Malta oplevede også forskelsbehandling på caféer, restauranter eller barer.

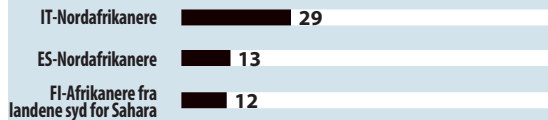
Undersøgelsens resultater viste også, at i alle de 14 medlemsstater, hvor udvalgte muslimer blev interviewet, er det forskelsbehandling på beskæftigelsesområdet og i den private servicesektor, der optræder hyppigst i dagligdagen. I betragtning af, at det i EU's tredje »fælles grundprincip om integration« specifikt hedder, at »*beskæftigelse er et nøglelement i integrationsprocessen og er af central betydning for indvandrernes deltagelse, for de bidrag, indvandrerne yder til værtssamfundet, og for at gøre disse bidrag synlige*«¹, giver deltagernes mange oplevelser af forskelsbehandling – her fem år efter medlemsstaternes aftale om disse fælles grundprincipper – anledning til bekymring over, at der kun er sket små fremskridt. Politiske beslutningstagere og arbejdsmarkedets parter havde derfor mulighed for at udnytte disse resultater til at udvikle målrettede tiltag og aktioner. Ligeledes i betragtning af, at det i sjette »fælles grundprincip om integration« hedder, at »*adgang for indvandrere til institutioner samt til offentlige og private goder og tjenesteydelser på lige fod med nationale statsborgere og uden forskelsbehandling er et afgørende grundlag for bedre integration*«, kan EU-MIDIS nu fremlægge håndfast dokumentation for, at der er et presserende behov for politikker og foranstaltninger, der har fokus på disse områder.

Til sammenligning oplevede de adspurgte generelt mindre forskelsbehandling på sundheds- og socialområdet og inden for bolig- og uddannelsesområdet. Dette kunne imidlertid også indikere, at ikke alle adspurgte havde behov for social- og sundhedsydelser, havde skolesøgende børn eller søgte et sted at bo inden for de seneste 12 måneder.

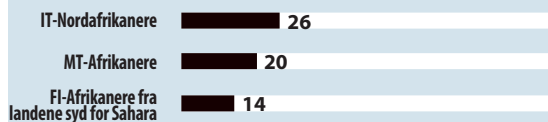
Figur 6

Forskelsbehandling i %

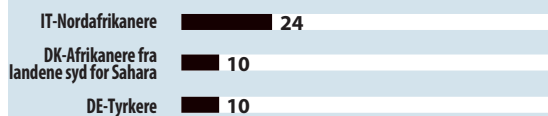
Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling af et boligselskab eller en udlejer

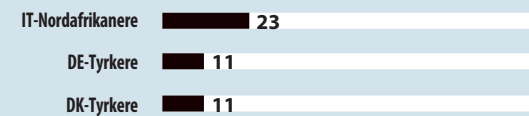
Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling af sundhedspersonale

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling af ansatte hos sociale myndigheder

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling af skolepersonale

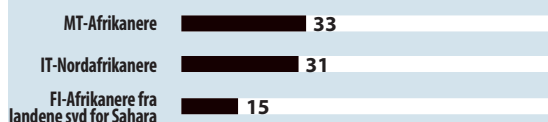

EU-MIDIS, spørgsmål CC2-CF2

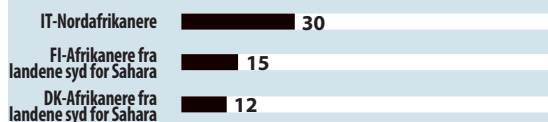
Figur 7

Forskelsbehandling i %

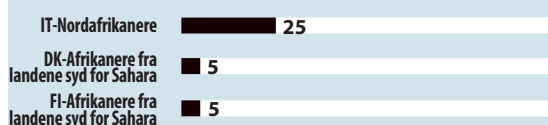
Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling på en café, restaurant, bar eller natklub

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling i en forretning

Personer, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for forskelsbehandling i forbindelse med åbning af en bankkonto eller bevilning af et lån

EU-MIDIS, spørgsmål CG2-CI2

1 http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/82745.pdf

Forskelsbehandling på grund af alder og statsborgerskab

De direkte og langsigtede virkninger af unges oplevelser med forskelsbehandling vækker især bekymring. Undersøgelsen viste, at 1 ud af 3 af de adspurgte i den yngste aldersgruppe mellem 16 – 24 år havde været udsat for forskelsbehandling. Dette tal varierer fra 71 % for afrikanere i Malta og 62 % for afrikanere fra lande syd for Sahara i Danmark, til 5 % for irakere i Sverige og 9 % for tyrkere i Østrig.

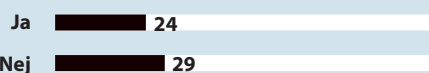
I betragtning af, at erfaringer med forskelsbehandling kan fremmedgøre unge mennesker og hindre deres sociale integration, skal politikker og foranstaltninger fokusere på at beskytte dem effektivt og lette deres adgang til klagemekanismer.

Generelt er der kun få forskelle mellem muslimske mænd og kvinder med hensyn til deres oplevelser af forskelsbehandling. Undtagelser herfra kan findes i relation til nordafrikanere i Spanien, Frankrig og Italien, hvor betydeligt flere mænd end kvinder oplevede forskelsbehandling på alle områder. I undersøgelsen blev deltagerne ligeledes spurgt om, hvorvidt de bar traditionel eller religiøs klædedragt, som er forskellig fra den, som flertalsbefolkningen bærer. Imidlertid synes traditionel eller religiøs klædedragt, herunder hovedtørklæde, kun at påvirke oplevelserne af forskelsbehandling marginalt. Denne konklusion modsiger de almindelige antagelser om, at synlighed i form af traditionel/religiøs klædedragt, såsom hovedtørklæde, påvirker den generelle befolknings adfærd over for minoriteter i negativ retning. Dette er i sig selv værd at undersøge nærmere gennem yderligere kvantitativ og kvalitativ forskning, som skal afdække, hvordan kvinder oplever forskelsbehandling.

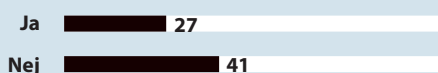
Generelt påvirker traditionel klædedragt kun oplevelser med forskelsbehandling marginalt.

Figur 8
% af de adspurgte, der har været udsat for forskelsbehandling på grund af køn og statsborgerskab

Kvinder, Statsborger

Mænd, Statsborger

EU-MIDIS, spørgsmål CA2-CI2 & BG0 og BG9

Et område, hvor der dog er en vis forskel mellem mænds og kvinders svar, er området statsborgerskab. **Status som statsborger synes at have en virkning på erfaringer med forskelsbehandling, navnlig blandt mænd.** Således havde 41 % af de muslimske mænd, der ikke er statsborgere, oplevet forskelsbehandling, i modsætning til 27 % af de muslimske mænd, der er statsborgere. Dette kunne indikere, at statsborgerskab og køn kan spille en rolle for den måde, som folk behandles på.

Længden af opholdet i landet påvirker ligeledes erfaringerne med forskelsbehandling. Dem, der har opholdt sig længst i landet, oplevede mindre forskelsbehandling. I gennemsnit oplevede 45 % af de adspurgte, der havde opholdt sig i det pågældende land i mellem 1 og 4 år, forskelsbehandling, i modsætning til 25 % af dem, der var født i landet. Hvis denne konklusion kædes sammen med konklusionerne vedrørende statsborgerskab, kan det argumenteres, at fortroligheden med sociale normer og forventninger, som jo bliver større, jo længere tid man opholder sig i det pågældende land, enten forhindrer eller reducerer forskelsbehandling.

Hvis alder kobles sammen med opholdets varighed og navnlig status som statsborger, viser det tydeligt, at disse faktorer påvirker den enkeltes oplevelser af forskelsbehandling. 29 % af de unge mellem 16-24 år, som er statsborgere, oplevede forskelsbehandling, i modsætning til 48 % af de unge, der ikke er statsborgere.

Underrapportering og manglende viden om, hvor og hvordan man skal anmelde forskelsbehandling

Som vist i figur 9 tilkendegav gennemsnitligt 79 % af alle de adspurgte muslimer, der havde været udsat for forskelsbehandling, på spørgsmålet om, hvorvidt de havde anmeldt dette til en organisation eller myndighed, som der kan indgives klage til, at det havde de ikke. Det højeste antal deltagere i undersøgelsen, der ikke havde foretaget anmeldelse, var blandt muslimer fra landene syd for Sahara i Frankrig (61 %), mens det laveste antal var blandt muslimer fra det tidligere Jugoslavien i Slovenien og muslimer af tyrkisk oprindelse i Østrig (95 %). Det er bemærkelsesværdigt, at anmeldelsesprocenten var lav blandt de adspurgte muslimer, der ikke var statsborgere i det pågældende land, og som havde boet i landet i kortest tid. Det peger på, at der er et behov for at rette opmærksomheden mod disse grupper for at gøre det nemmere for dem at foretage anmeldelser.

Figur 9
% af de adspurgte, der ikke anmeldte tilfælde af forskelsbehandling til en organisation

Tilfælde inden for de seneste 12 måneder, ni områder

EU-MIDIS, spørgsmål CA4-CI4

I gennemsnit undlod 79% af de adspurgte at anmelde tilfælde af forskelsbehandling.

1 ud af 4 muslimer oplevede forskelsbehandling uden at anmelde hændelsen noget sted. Hvis dette tal blev overført til at omfatte hele den muslimske befolkning i de 14 medlemsstater, som undersøgelsen omfattede, ville der være tale om tusindvis af uanmeldte sager, der ikke når frem til nogen klageinstanser – herunder statslige myndigheder og ngo'er.

De adspurgte, der havde tilkendegivet, at de ikke anmeldte de tilfælde af forskelsbehandling, som de havde oplevet, blev videre spurgt om årsagen hertil. Der blev givet en række svar, som blev kategoriseret af interviewererne.

Figur 10 viser et gennemgående svarmønster for alle medlemsstater og alle muslimske grupper – med nogle få undtagelser i forbindelse med årsagerne til ikke at foretage anmeldelse. Sammenfattende fandt flertallet af de adspurgte (59%), at »der ikke ville ske eller blive ændret noget som helst« ved at anmelde deres oplevelser af forskelsbehandling til en organisation eller klageinstans, eller der hvor forskelsbehandlingen fandt sted.

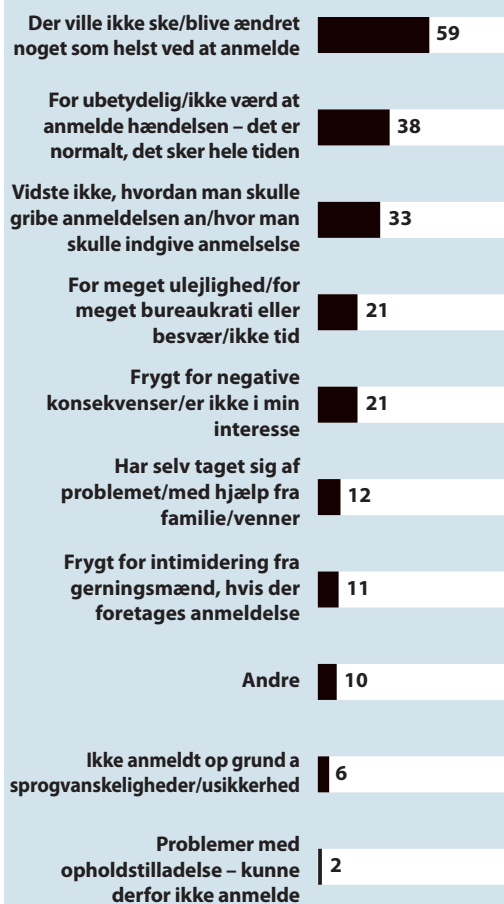
Ser man nærmere på svarene fra de forskellige undersøgte muslimske grupper, er det interessant at bemærke, at flere adspurgte irakere (69%) end gennemsnittet fandt, at »der ikke ville blive foretaget eller ændret noget«, hvis man foretog anmeldelse, mens mere end halvdelen tilkendegav, at de »selv tog sig af problemerne«. Et lignende mønster kan findes i svarene fra muslimer af tyrkisk oprindelse, hvor 28% tilkendegav »frygt for negative konsekvenser« som årsag til ikke at foretage anmeldelse. Her er det nødvendigt, at der fra politisk hold iværksættes initiativer i medlemsstaterne, der skal se nærmere på de specifikke årsager blandt forskellige grupper til ikke at foretage anmeldelse.

Hvis man ser på resultaterne for manglende anmeldelse, står det klart, at en række faktorer er med til at skabe en følelse af resignation blandt de adspurgte med hensyn til effektiviteten af at anmelde tilfælde af forskelsbehandling. Her kan organisationer og instanser med ansvar for at modtage og reagere på klager gøre en indsats for at ændre denne situation.

Figur 10

Årsager til ikke at foretage anmeldelse af tilfælde af forskelsbehandling til en organisation (%)

Alle typer forskelsbehandling (på ni områder) inden for de seneste 12 måneder

EU-MIDIS, spørgsmål CA5-C15

OPFATTELSE AF FORSKELSBEHANDLING OG VIDEN OM RETTIGHEDER

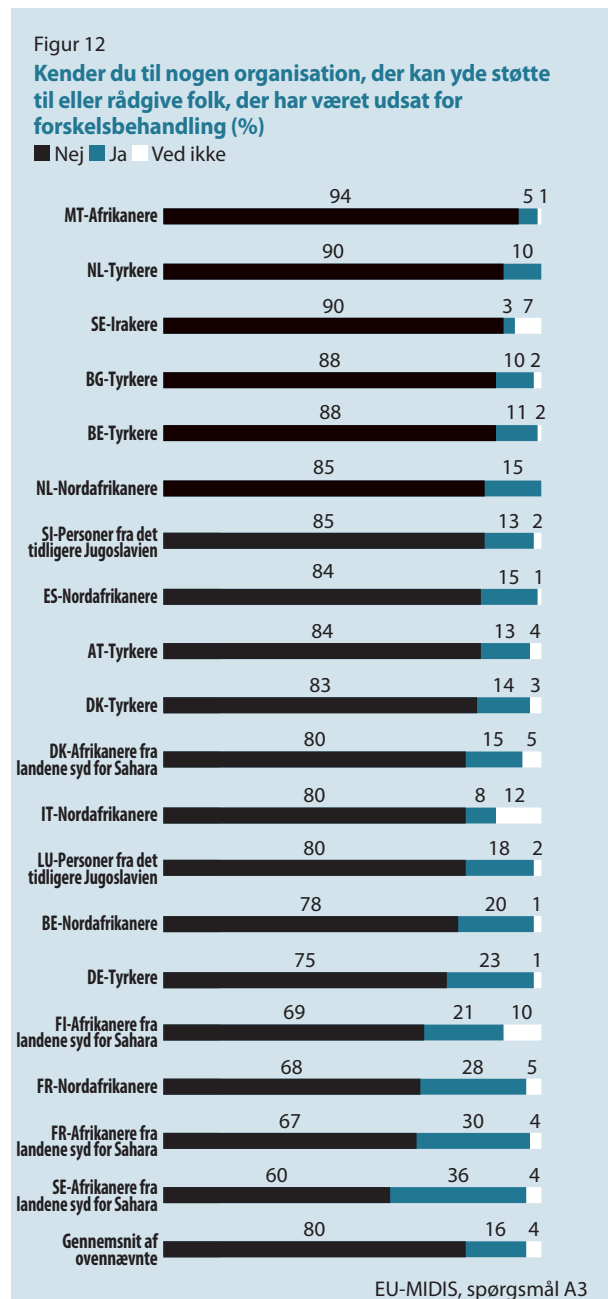
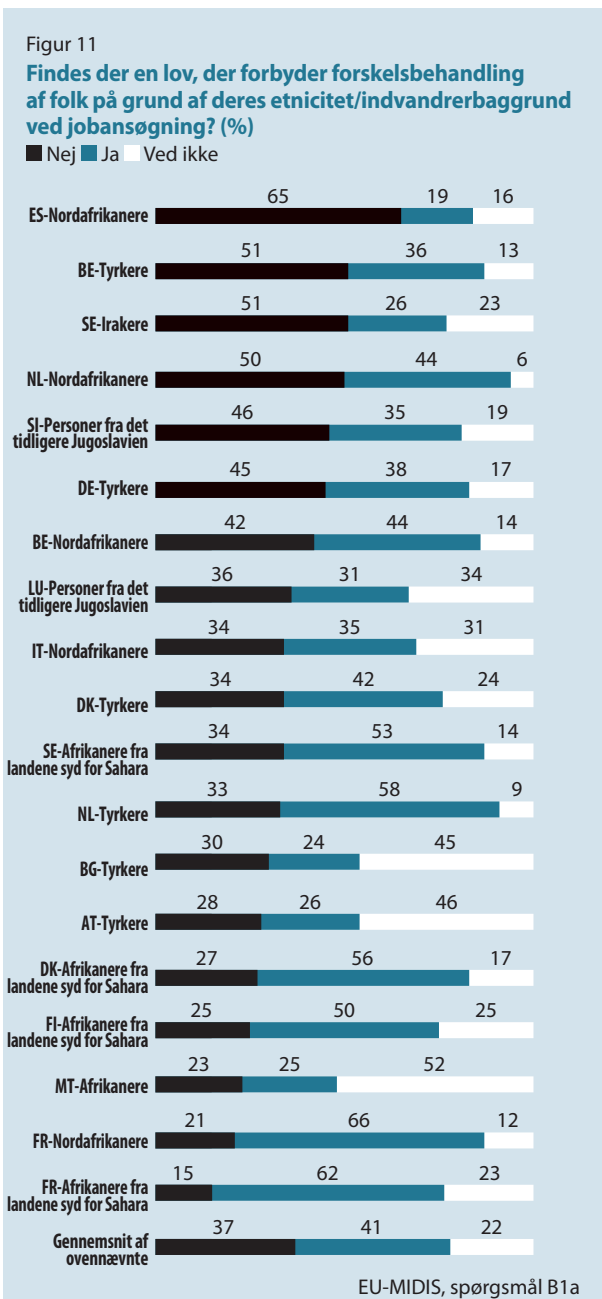
Ud over deres personlige oplevelser af forskelsbehandling blev undersøgelsesdeltagerne også spurgt om deres generelle opfattelse af omfanget af forskelsbehandling i deres land i relation til følgende forhold: etnisk eller indvandrerbaggrund, alder, handicap, køn, religion eller tro, og seksuel orientering.

Generelt mener 51 % af muslimerne sammenlignet med 20% af de ikke-muslimske etniske minoriteter, at forskelsbehandling på grund af religion eller tro er »meget« eller »temmelig« udbredt.

I gennemsnit fandt flertallet af de adspurgte muslimer, at forskelsbehandling på grund af både etnisk eller indvandrerbaggrund og religion eller tro er udbredt

i deres land. Der er imidlertid forskelle i svarene fra forskellige muslimske grupper i de enkelte lande. F.eks. fandt flertallet af muslimer i Bulgarien, Luxembourg og Østrig ikke, at forskelsbehandling på grund af etnisk eller indvandrerbaggrund og religion eller tro er meget eller temmelig udbredt. Omvendt anser det overvældende flertal af muslimer i Italien, Belgien, Frankrig og Sverige forskelsbehandling på grund af en persons etniske eller indvandrerbaggrund, og mindre på grund af religion eller tro, for at være »meget« eller »temmelig« udbredt.

Deltagerne blev ligeledes spurgt om deres kendskab til lovgivningen om ikke-forskelsbehandling i deres land. På spørgsmålet om, hvorvidt der findes en lov, der forbyder forskelsbehandling af mennesker på grund af deres etniske oprindelse ved jobsøgning, svarede under halvdelen af de

adspurgte (41 %) ja. Muslimer af nordafrikansk oprindelse i Spanien, af tyrkisk oprindelse i Bulgarien og Østrig, afrikanere i Malta og irakere i Sverige havde den ringeste viden (under 30 %) om lovgivningen om ikke-forskelsbehandling.

EU's lovgivning om ikke-forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse på arbejdsmarkedet er nu på plads i hele EU, og derfor tyder den manglende viden herom på, at budskabet, hvilke rettigheder man har omkring forskelsbehandling, ikke når ud til sårbare minoriteter.

I undersøgelsen blev deltagerne ligeledes bedt om at identificere en organisation i deres land, der kan yde støtte eller rådgive folk, der har været udsat for en hvilket som helst form for forskelsbehandling. Som figur 12 viser, kunne mellem 60 og 90 % af de adspurgte ikke nævne en eneste organisation.

De fleste af de adspurgte muslimer er stort set uvidende om, at forskelsbehandling af dem kan være ulovlig. Desuden er endnu flere af de adspurgte ikke i stand til at nævne en organisation i deres land, der vil kunne hjælpe dem, hvis de udsættes for forskelsbehandling.

ERFARING MED AT HAVE VÆRET OFFER FOR RACISTISK MOTIVERET KRIMINALITET INDEN FOR DE SENESTE 12 MÅNEDER

I bestræbelserne på at dokumentere racistisk motiveret kriminalitet blev deltagerne i EU-MIDIS-undersøgelsen bedt om at tilkendegive, om deres erfaringer med kriminel viktimitisering inden for de seneste 12 måneder efter deres opfattelse helt eller delvist hang sammen med deres minoritetsbaggrund.

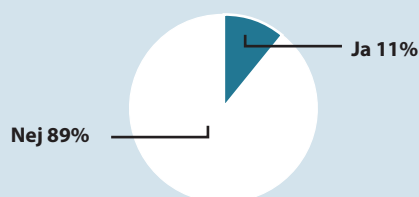
Figur 13 viser, at **11 % af alle adspurgte muslimer mente at have været offer for et racistisk motiveret overgreb, trussel eller grov chikane inden for de seneste 12 måneder. Selv om dette tal udtrykt i procent måske ikke forekommer særlig højt, ville graden af viktimitisering i de undersøgte medlemsstater reelt blive omsat til tusindvis af sager hvert år, som politiet ikke har registreret som racistiske hændelser i de fleste medlemsstater.**

Ovennævnte dokumentation af racistisk motiveret kriminalitet, trusler og grov chikane, er særlig urovækkende. I kombination med undersøgelsens konklusioner om et lavt antal anmeldelser af personkriminalitet til politiet synes den at understøtte agenturets konklusioner i dets hidtidige årsberetninger om, at der er et reelt problem med, at de fleste EU-medlemsstater ikke registrerer det fulde omfang af racistisk kriminalitet. Dette lægger ekstra vægt bag agenturets henstillinger fra tidligere rapporter om, at de retshåndhævende myndigheder seriøst bør tage deres metoder og arbejdsdefinitioner for identifikation og registrering af racistisk motiveret kriminalitet op til fornyet overvejelse.

Andelen af de adspurgte i hver medlemsstat, der var ofre for personkriminalitet, og som **ikke anmeldte deres viktimitisering til politiet**, varierede fra 53 % af de adspurgte muslimer fra det tidligere Jugoslavien, som opholdt sig i Luxembourg, til 98 % af de adspurgte tyrkere i Østrig. Dette indikerer, at der er bydende nødvendigt med tiltag, der skal sætte fokus på årsagerne til den manglende anmeldelse til politiet. Det er især vigtigt for de grupper, der havde høje tal for viktimitisering, men lave tal for anmeldelser til politiet, f.eks. afrikanere fra landene syd for Sahara i Danmark og afrikanere i Malta. Undersøgelsen konkluderede på sin side, at **deltagere i**

Figur 13

Adspurgte muslimer, der mente, at de inden for de seneste 12 måneder havde været offer for racistisk motiverede overgreb, trusler eller grov chikane (i %)

EU-MIDIS, spørgsmål DD4 & DE5

undersøgelsen, som var ofre for overgreb, trusler eller grov chikane, i gennemsnit oplevede omkring 3 hændelser over en 12 måneders periode. Det viser, at »personkriminalitet« er et hyppigt forekommende problem for nogle mennesker, og dette kræver en målrettet indsats.

Ligesom det var tilfældet for underrapporteringen af forskelsbehandling, peger konklusionerne fra EU-MIDIS-undersøgelsen på, at flertallet af de adspurgte ikke anmeldte deres oplevelser af kriminel viktimitisering til politiet. Dette er især vigtigt at bide mærke i, når man tænker på, hvor mange af undersøgelsens deltagere der havde oplevet overgreb og trusler.

De adspurgte, der ikke anmeldte deres oplevelser af personkriminalitet, blev i undersøgelsen spurgt om årsagerne hertil, som de frit kunne beskrive, hvorefter interviewererne afkodede deres svar.

De vigtigste årsager, der blev anført for ikke at foretage anmeldelse til politiet, var at folk »ikke havde tillid til, at politiet ville være i stand til at gøre noget« (43 %), mens 38 % tilkendegav, at deres oplevelse af viktimitisering var for ubetydelig eller ikke værd at anmelde. Dette er med til at fremhæve, hvor »normalt« viktimitisering er for mange af de adspurgte muslimer.

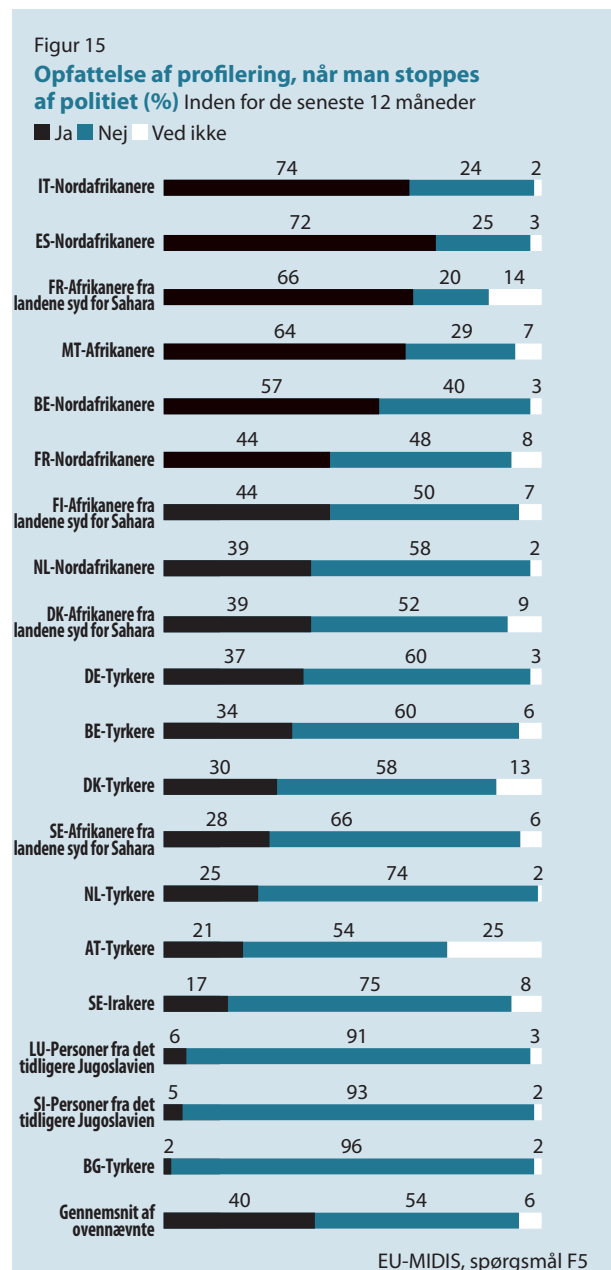
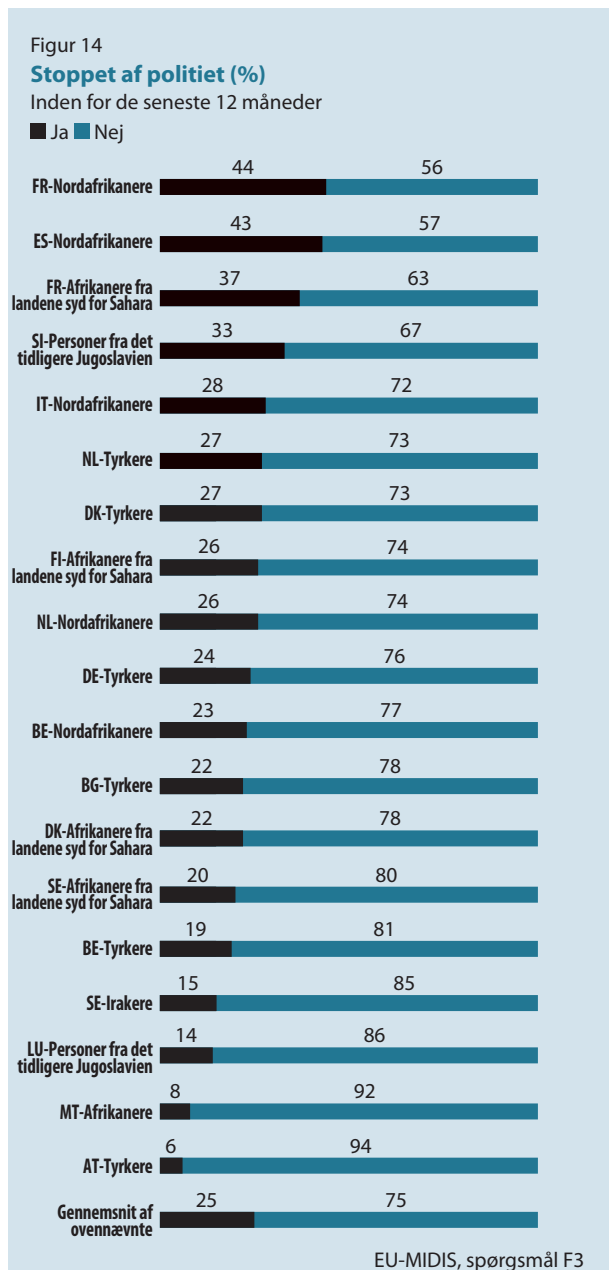
KONTAKT MED RETSHÅNDHÆVENDE MYNDIGHEDER, IMMIGRATIONS-, TOLD- OG GRÆNSEKONTROLMYNDIGHEDER

Der blev ligeledes stillet spørgsmål om kontakten med retshåndhævende myndigheder med det formål at afdække oplevelser af forskelsbehandling fra politiets side. I den forbindelse blev de enkelte deltagere i undersøgelsen spurgt om, hvorvidt de var blevet stoppet af politiet inden for de seneste 12 måneder, og hvis de havde det, stillede intervieweren en række detaljerede spørgsmål om følgende: Hvor ofte var de blevet stoppet af politiet inden for de seneste 12 måneder; om de var til fods eller befandt sig i en eller anden form for køretøj eller offentligt transportmiddel, da de blev stoppet; **om de mente, at de var blevet stoppet på grund af deres minoritetsbaggrund (kaldet »etnisk profilering«);** hvad det var, politiet rent faktisk gjorde under tilbageholdelsen; og om de blev behandlet med respekt af politiet. (Der vil blive offentliggjort en særskilt, detaljeret rapport fra EU-MIDIS »Data

in Focus«, der beskæftiger sig med de retshåndhævende myndigheders tilbageholdelser af alle de grupper, der blev undersøgt i alle medlemsstaterne).

Der er en stor variation i opfattelserne hos de forskellige grupper af adspurgte: Hvor de fleste af de adspurgte i Italien og Spanien mener, at de blev stoppet på grund af deres etnicitet, forholder det sig i Bulgarien og Østrig stik modsat.

I gennemsnit fortalte 1 ud af 4 (25%) af alle de adspurgte muslimer, at de var blevet stoppet af de retshåndhævende myndigheder inden for de seneste 12 måneder.

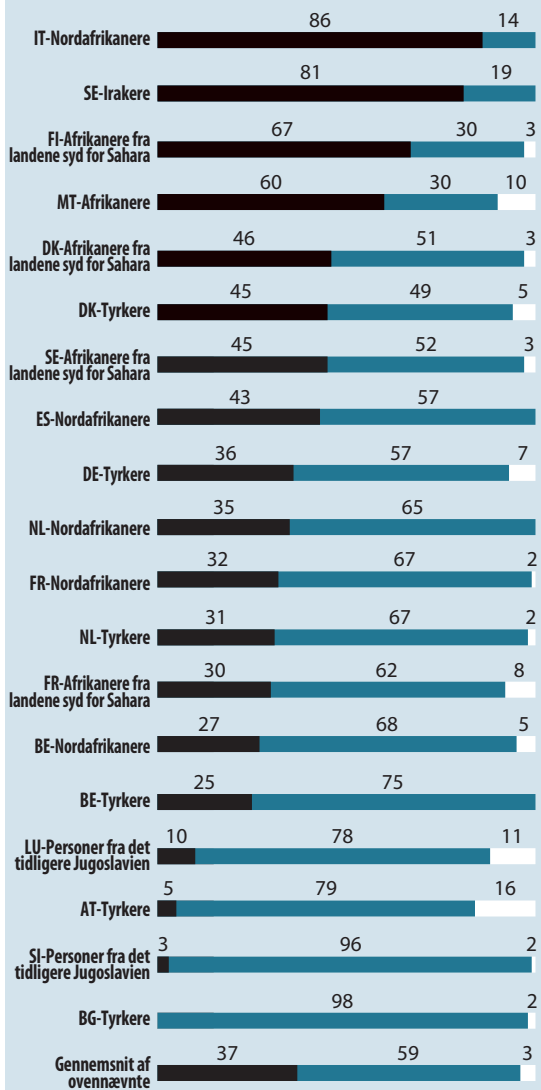

Figur 16

Opfattelse af profilering, når man stoppes af grænsekontrollen (%)

Inden for de seneste 12 måneder

■ Ja ■ Nej ■ Ved ikke

EU-MIDIS, spørgsmål G3

På spørgsmålet om, hvorvidt de adspurgte følte, at de var blevet stoppet af politiet inden for de seneste 12 måneder på grund af deres etnicitet – »etnisk profilering« – tegner svarene (figur 15) et mønster mellem antallet af tilbageholdelser og omfanget af etnisk profilering. Til illustration skiller Italien og Spanien sig markant ud blandt de 14 medlemsstater ved at gennemføre en mere intensiv politiindsats over for muslimer af nordafrikansk oprindelse, som på deres side finder, at deres kontakter med politiet udgør forskelsbehandling. Konsekvenserne af en tæt kontakt med politiet, der opfattes som forskelsbehandling, tegner ikke godt for udviklingen af gode forbindelser mellem politi og samfund, og er med til at forklare det relativt lave antal anmeldelser af viktisering, som disse grupper har indgivet til politiet.

I de 14 undersøgte medlemsstater mente gennemsnitligt 37% af dem, der var blevet stoppet inden for de seneste 12 måneder af grænsekontrolmyndighederne, at det var på grund af deres etnicitet.

Desuden blev de adspurgte muslimer spurgt om, hvorvidt de inden for de seneste 12 måneder var blevet stoppet i forbindelse med immigration eller told- eller grænsekontrol ved ankomst til landet, og hvis de havde, hvorvidt de var blevet holdt tilbage specifikt på grund af deres minoritetsbaggrund – se figur 16. Resultaterne viser, at det altovervejende flertal (86%) af de adspurgte muslimer af nordafrikansk oprindelse i Italien mener, at de blev holdt tilbage på grund af deres minoritetsstatus ved deres tilbagekomst til landet. Adspurgte irakere i Sverige anførte ligeledes en høj grad af etnisk profilering, som de opfattede som forskelsbehandling. Til sammenligning var antallet af adspurgte i Slovenien, der tilkendegav, at de blev behandlet anderledes, meget lavt. I Bulgarien meldte muslimer af tyrkisk oprindelse ikke om nogen forskelsbehandling i forbindelse med immigration, told- eller grænsekontrol, hvilket kan forklares med det forhold, at de ikke er indvandrere, i modsætning til flertallet af de undersøgte grupper af muslimer.

NOGLE OVERVEJELSER OMKRING FASTLÆGNING AF POLITIKKER

Resultaterne for de undersøgte muslimer viser en høj grad af forskelsbehandling og viktimering, navnlig for så vidt angår unge. Samtidig viser resultaterne, at der kun er et ringe kendskab til rettigheder og viden om, eller tillid til, klagemekanismer. Det er især blandt de adspurgte unge muslimer, at tilliden til politiet som offentlig tjeneste er meget lille. Det er i sig selv foruroligende, idet passiv accept af forskelsbehandling og ligegyldighed over for konsekvenserne heraf kan munde ud i social marginalisering og kan hindre social integration, især for unges vedkommende. Denne situation afspejles i det forhold, at mange af de tilfælde af forskelsbehandling og kriminel viktimering, som de unge adspurgte muslimer var udsat for, aldrig anmeldes til nogen organisation – det være sig offentlig, herunder politiet, eller ngo'er.

Resultaterne afdækker en række problemfelter, som politiske beslutningstagere og fagfolk bliver nødt til at forholde sig til, når det drejer sig om situationen for muslimer i de enkelte lande og på EU-plan.

- Hvad er virkningen af de politikker og handlingsplaner, der i øjeblikket er i spil på fællesskabsplan og på nationalt plan, og som skal bekæmpe forskelsbehandling af sårbare minoriteter og i særdeleshed muslimer? Findes der eksempler på god praksis, som på både kort og lang sigt bevisligt har forbedret deres situation?
- Hvilke socialpolitikker (beskæftigelse, boligforhold, sundhed, sociale tjenesteydelser, adgang til private tjenesteydelser, uddannelse) indeholder en stærk forpligtelse til bekæmpelse af forskelsbehandling, lighed og social sammenhængskraft? Set i lyset af resultaterne af undersøgelsen, når disse politikker så ud til de muslimer, der oplever mest forskelsbehandling? Og rammer politikkerne de områder, hvor der forekommer mest forskelsbehandling, nemlig beskæftigelsesområdet og inden for private tjenesteydelser? Er f.eks. politikkerne om ikke-forskelsbehandling på beskæftigelsesområdet effektive? Er arbejdsmarkedets parter engagerede og involverede i gennemførelsen af sådanne politikker? Tager politikker rettet mod unge fat om forskelsbehandling? Er uddannelsessystemerne opmærksomme på og lydhøre over for de unges behov, problemer og ambitioner?
- Finder der en tilstrækkelig udveksling af viden sted på forskellige styringsniveauer (europæisk, nationalt, lokalt) om politikker og foranstaltninger for god praksis, som har vist sig effektive?
- Hvilke politikker og handlingsplaner findes der på fællesskabsniveau og i de enkelte medlemsstater, som skal skabe større bevidsthed hos muslimer om deres rettigheder og skabe rammer, inden for hvilke de føler sig trygge ved at anmelde forskelsbehandling med den viden, at deres klager vil blive taget alvorligt og fulgt op af ansvarlige organisationer og offentlige myndigheder? Er der behov for særlige initiativer, der skal sætte ind over for muslimske befolkningsgrupper? Hvad kan der gøres for at bekæmpe forskelsbehandling af muslimer, der ikke er statsborgere i en EU-medlemsstat?
- Hvad kan der gøres for at imødegå situationer, hvor muslimer oplever kriminel viktimering, og navnlig deres oplevelser af racistisk viktimering og chikane? Hvordan kan man fremme en offentlig servicekultur hos retshåndhævende myndigheder, således at disse grupper føler sig trygge ved og opmuntres til at anmelde deres oplevelser af viktimering til politiet?
- Hvad er virkningerne af etnisk profilering fra retshåndhævende, immigrations-, told- og grænsekontrolmyndigheders side? Gør sådanne praksisser det nemmere at identificere kriminel aktivitet og tjene som afskrækkelse for kriminalitet, eller betyder de en fremmedgørelse og forskelsbehandling af muslimske samfundsgrupper? Hvilken lære kan der i lyset af frygten for terrorisme, og med de politiske initiativers fokus på behovet for samhørighed i samfundet og integration af minoriteter i EU's medlemsstater, drages af undersøgelsesresultaterne med hensyn til de adspurgte muslimers opfattelse af diskriminerende profilering?

EU-MIDIS' METODER

Grupper, der er omfattet af undersøgelsen

EU-MIDIS interviewede medlemmer af udvalgte grupper af indvandrere og etniske minoriteter i de 27 EU-medlemsstater. Der blev udvalgt målgrupper på basis af oplysninger fra agenturets RAXEN-netværk af nationale knudepunkter – konsortier af institutioner i hver medlemsstat med ekspertise inden for immigration, etniske minoriteter og racisme, som agenturet indgår en forskningsaftale med. Valget af målgrupper gør det muligt at sammenligne resultater mellem minoritetsgrupperne i forskellige medlemsstater, og mellem lande, hvor lignende grupper er blevet interviewet. Omkostningerne ved at undersøge alle minoritetsgrupper i hele EU er for høje, og derfor valgte man at undersøge den/de største etniske minoritets- eller indvandrergruppe(r) i hvert land, og de grupper der fandtes at være sårbare over for forskelsbehandling og kriminel viktimitisering.

Der blev udvalgt mellem én og tre målgrupper til interview i hver medlemsstat, med minimum 500 adspurgte pr. gruppe.

Repræsentativt udsnit

Formålet med undersøgelsen var at finde resultater for et repræsentativt udsnit af den/de valgte minoritet(er), der skal undersøges i hver medlemsstat. Samtidig gik man bort fra kvoteudvælgelse, og der var enighed om udføre undersøgelsen som en stikprøveundersøgelse i flere trin med det formål at nå ud til medlemmer af de valgte minoriteter, som måske ellers ikke ville blive kontaktet med mere bejlige prøvemethoder, f.eks. ved at kontakte ngo'er, der arbejder med minoriteter, eller ved at fokusere på lokaliteter, hvor nogle medlemmer af minoritetsgrupper traditionelt samles.

Agenturet gennemførte et pilotforsøg med forskellige stikprøvemethoder i seks lande forud for vedtagelsen af den endelige prøvemethode. Den vigtigste prøvemethode var bygget op i tre trin: (i) tilfældig udvælgelse, (ii) fokuseret optælling, og (iii) husstandsundersøgelse. I nogle lande kunne der anvendes registerbaserede befolkningsdata til stikprøveudtagning af deltagere i undersøgelsen. Interviews blev fordelt geografisk efter tilgængelige befolkningsstatistikker, som identificerede mellemhøje til høje befolkningskoncentrationer for målgrupperne (defineret som primærenheder). I et par medlemsstater, hvor der ved tilfældig udvælgelse ikke kunne findes tilstrækkeligt mange undersøgelsesdeltagere til interviews inden for en given tidsramme, blev der som nødløsning brugt en stikprøve foretaget af interviewereren for at nå det krævede antal interviews.

Undersøgelsen blev for det meste gennemført i det enkelte lands største byer og deres opland. I de tilfælde, den udvalgte målgruppe, baseret på disponible befolkningsdata, primært befandt sig uden for hovedbyerne, blev prøven allokert i overensstemmelse hermed. Derved er resultaterne for hver medlemsstat – ved brug af undersøgelsens prøvemethode i flere trin – gjort repræsentative for de undersøgte grupper, der bor uden for disse lokaliteter.

Den valgte undersøgelsesmethode er beskrevet i detaljer i EU-MIDIS' »Technical Report«, som findes på:

<http://fra.europa.eu/eu-midis>

Gallup Europe har gennemført feltarbejdet for EU-MIDIS under tilsyn af FRA-medarbejdere, som deltog i uddannelsesforløb for interviewere og observerede feltarbejdet i udvalgte medlemsstater.

KORT BESKRIVELSE AF UNDERSØGELSESDELTAGERNE

I EU-MIDIS blev der indsamlet oplysninger om hver enkelt deltagers personkarakteristika, herunder køn, alder, modersmål, statsborgerskab, fødselsland, længden af opholdet i landet, beskæftigelsesstatus, husstandsindkomst, varighed af uddannelse, religion eller tro. Alle resultater fra undersøgelsen gøres anonyme og anvendes under ét til statistiske formål, således at ingen enkeltperson kan identificeres. Alle oplysninger gives på frivillig basis.

Derudover udfyldte interviewerne selv baggrundsoplysninger om de ydre rammer, inden for hvilke det enkelte interview blev gennemført, og om omstændighederne ved interviewet – f.eks. om den interviewede var alene under interviewet.

Konklusionerne af undersøgelsesdeltagernes karakteristika og interviewer-genererede oplysninger stilles til rådighed som en del af det fulde datasæt via agenturets websted med henblik på interesserede parter nærmere analyse.

Oprindelse

En betydelig del (24%) af de undersøgte muslimer var født i deres opholdsland, og over halvdelen (52%) havde boet der i mere end 10 år. Den overvældende majoritet (91%) betragter imidlertid ikke deres opholdslands sprog som deres modersmål. Sammenlignet med flertallet af de adspurgte udgør muslimer af tyrkisk etnisk oprindelse en indfødt gruppe i Bulgarien.

Sociodemografiske oplysninger

56% af de adspurgte var mænd, og 44% var kvinder. 15% havde under 5 års skolegang i alt, dvs. at de ikke havde gennemført en undervisningspligtig periode, mens 57% havde 6-13 års skolegang, dvs. at de som minimum havde gennemført en undervisningspligtig periode, og 27% havde mere end 14 års skolegang, således at de havde en eller anden form for post-gymnasial uddannelse. På tidspunktet for interviewet lå lønnet beskæftigelse (selvstændige eller i heltids- eller fuldtidsarbejde) i gennemsnit på 59%. 14% tilkendegav, at de var beskæftiget med arbejde i hjemmet, og 12% anførte, at de

var ledige. Samtidig er gennemsnitsalderen i undersøgelsen ikke så dramatisk forskellig fra land til land, at det »ad naturlig vej« kunne påvirke erhvervsfrekvensen: Den lå mellem 29 og 39 år, med undtagelse af tyrkerne i Bulgarien, hvor gennemsnitsalderen var 45 år.

Kulturbaggrund og »synlighed«

Undersøgelser af flertalsbefolkningen sammenligner ofte resultaterne mellem medlemsstater, hvor der kun i meget ringe omfang tages hensyn til forskelle mellem de undersøgte befolkningsgrupper – resultaterne for EU-MIDIS skal fortolkes under skyldig hensyntagen til de undersøgte muslimske gruppers kulturelle mangfoldighed og sammensætning.

Europæiske muslimer udgøres af en blanding af mange forskellige etniciteter, religiøse tilhørsforhold, filosofiske trosretninger, politiske overbevisninger, sekulære tendenser, sprog og kulturelle traditioner. Mens halvdelen af de adspurgte ikke specifikt tilkendegav, hvilket religiøst tilhørsforhold de har, identificerede næsten lige så mange (45%) sig som sunnier, og et færre antal identificerede sig som shia-muslimer, alevi, ismailitter, sufier eller zaidier.

For så vidt angår deres »synlighed« anførte flertallet af de adspurgte (63%), at de i det offentlige rum ikke normalt bærer traditionel eller religiøs klædedragt (f.eks. hovedtørklæde), der er forskellig fra den type klædedragt, der typisk bæres i deres opholdsland. Af dem, der svarede positivt, var den overvældende majoritet (84%) kvinder.

Segregering

Muslimerne af tyrkisk oprindelse lever for størstedelens vedkommende i afsondrede landområder. Dette skal tages i betragtning, når man kigger på resultaterne, idet en større segregering i byerne tyder på, at de adspurgte af afsondret fra det almindelige samfund. Dette antyder på den ene side, at de kan være udsat for en høj grad af forskelsbehandling, mens det på den anden side kan tjene som værn mod forskelsbehandling, idet kontakten med flertalsbefolkningen er begrænset.

Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder

EU-MIDIS
EU's undersøgelse af minoriteter og forskelsbehandling

»Data in Focus«-rapport
Muslimere

Design: red hot 'n' cool, Vienna

2010 – 17 pp. – 21 x 29.7 cm

ISBN: 978-92-9192-558-2

doi:10.2811/60277

Der findes en lang række oplysninger om Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder på internettet. De er tilgængelige på FRA's websted (<http://fra.europa.eu>).

© Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, 2009
Gengivelse er tilladt med kildeangivelse. Må ikke benyttes til kommercielle formål.

Ansvarsfraskrivelse:

I tilfælde af spørgsmål vedrørende denne oversættelse kan du konsultere den engelske udgave, som er originalen og den officielle udgave af dokumentet.

Copyright
Wolfgang Voglhuber - VOGUS

Se også:

EU-MIDIS – et overblik
Indledning til FRA's EU-undersøgelse om forskelsbehandling
Teknisk rapport (online)

Tidligere Data in focus-rapporter:

»Data in Focus«-rapport - Roma

<http://fra.europa.eu/eu-midis>

